

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1465

Vragen van **Tony van Dijck** (PVV) aan de Minister van Financiën over *het bericht dat het kabinet de Duitse tak van TenneT wil verkopen* (ingezonden 26 januari 2023).

Antwoord van Minister **Kaag** (Financiën) (ontvangen 6 februari 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Kabinet wil Duitse tak van TenneT verkopen, tegen wil van de netbeheerder in»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dit bericht? Zo ja, kunt u dit nader toelichten en waarom heeft u de Kamer hier niet over geïnformeerd? Wanneer bent u van plan dat te gaan doen?

Antwoord 2

Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 28 november 2022 (Kamerstuk 28 165 nr. 381), heeft de Nederlandse staat de gesprekken met de Duitse staat over een mogelijke deelname in TenneT Duitsland hervat. Dit naar aanleiding van een verzoek hiertoe van de Duitse staat. De aanleiding voor deze gesprekken is het zoeken van een oplossing voor de omvangrijke kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland.

Deze gesprekken, waarbij ook TenneT is betrokken, bevinden zich nog in een beginfase. Voor het invullen van de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland zijn er meerdere scenario's, waarvan volledige verkoop er één is. We hechten eraan te benadrukken dat er nog geen onomkeerbare stappen zijn genomen. TenneT en het kabinet staan bij deze gesprekken in nauw en constructief contact met elkaar, met respect voor de wederzijdse bevoegdheden en belangen. Wij zullen uw Kamer blijven informeren over de nu voorliggende scenario's en de daarbij te maken afweging (vertrouwelijk waar nodig en publiek waar dat kan). Wij zoeken daarbij naar een evenwicht tussen de verschillende belangen van alle betrokkenen. Finale besluitvorming over de

¹ <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/01/24/kabinet-negeert-verzet-tennet-en-wil-duitse-tak-verkopen-a4155219>

invulling van de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland zal pas plaatsvinden nadat duidelijk is of overeenstemming mogelijk is met de Duitse staat, onder voor Nederland acceptabele voorwaarden. Dit voorzien wij op zijn vroegst medio maart. Voordat deze finale besluitvorming plaats vindt, zullen wij uw Kamer informeren over de uitkomst van de onderhandelingen, de positie van de Nederlandse staat en de gemaakte afwegingen.

Vraag 3

In hoeverre heeft de kapitaalbehoefte van het Duitse deel van Tennenet van ca. 11 miljard euro een rol gespeeld bij de beslissing tot verkoop?

Antwoord 3

De significante kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland en de ontwikkeling daarvan is een zeer relevante omstandigheid die wordt meegenomen in de verkenning met TenneT en de Duitse staat. Naar aanleiding van een aantal recente ontwikkelingen is TenneT overigens bezig om de kapitaalbehoefte opnieuw te berekenen.

Vraag 4

Hoe verlopen de onderhandelingen met de Duitse Staat tot nu toe?

Antwoord 4

Zoals hierboven aangegeven bevinden de gesprekken zich nog steeds in de beginfase.

Vraag 5

Hoeveel heeft de Duitse- en Nederlandse Staat tot nu toe geïnvesteerd in de Duitse tak van Tennenet en wat levert een eventuele verkoop naar schatting op?

Antwoord 5

TenneT heeft in 2010 het Duitse Transpower gekocht van E.ON voor € 885 miljoen. Zoals bekend bij uw Kamer heeft de Nederlandse staat geen kapitaal gestort ten behoeve van de investeringen in het Duitse elektriciteitsnet. De Duitse investeringen van TenneT zijn door TenneT steeds gefinancierd uit een mix van vreemd vermogen van private partijen, operationele kasstromen van TenneT Duitsland en de verkoop van minderheidsaandelen in Duitse offshore projecten. De Duitse staat heeft sinds 2010 geen kapitaal gestort voor TenneT. In het kader van de mogelijke onderhandelingspositie van de Nederlandse staat en TenneT kunnen wij op dit moment niet ingaan op de mogelijke opbrengst bij een verkoop van TenneT Duitsland. Hier zullen wij uw kamer op een later moment nader (vertrouwelijk) over informeren.

Vraag 6

Kunt u de verschillende verkoopscenario's nader toelichten en aangeven welk scenario uw voorkeur heeft?

Antwoord 6

Het kabinet onderzoekt nu eerst of een deelname door de Duitse staat mogelijk is. Voor het invullen van de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland zijn er meerdere scenario's, waarvan volledige verkoop er één is. Wij zullen uw Kamer blijven informeren over deze scenario's en de daarbij te maken afweging (vertrouwelijk waar nodig en publiek waar dat kan). Hierbij zullen wij ook nader ingaan op de mogelijke andere opties voor de invulling van de kapitaalbehoefte van TenneT Duitsland en de appreciatie daarvan door het kabinet.

Vraag 7

Deelt u de mening dat de Nederlandse belastingbetaler niet mag opdraaien voor buitenlandse avonturen van staatsdeelnemingen en dat alle buitenlandse activiteiten zoveel en zo snel als mogelijk moeten worden afgebouwd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

De primaire reden van staatsaandeelhouderschap is het publieke belang. Het is daarom belangrijk dat deelnemingen de focus hebben liggen op de activiteiten die bijdragen aan de borging van dit publieke belang. Er kunnen

echter redenen zijn dat een deelneming bredere activiteiten ontplooit, zoals branchevreemde en buitenlandse activiteiten. Redenen hiervoor kunnen bijvoorbeeld leereffecten of synergiën zijn die een positief effect kunnen hebben op de borging van het publiek belang. Op deze activiteiten is de staat als aandeelhouder kritischer, omdat ze verder afstaan van het door de deelneming te borgen publieke belang. Afhankelijk van de bijdrage aan het publiek belang zal de staat toetsen op aanvullende criteria. Hierbij kan gedacht worden aan de mate waarin de kernactiviteiten op orde zijn, het *track record* dat de deelneming in het buitenland heeft en de mate waarin de activiteiten financieel en juridisch kunnen worden afgescheiden van de kernactiviteiten.

Specifiek met betrekking tot TenneT heeft het kabinet tot nu toe overigens altijd het standpunt ingenomen dat de Nederlandse staat alleen kapitaal stort voor investeringen in het Nederlandse elektriciteitsnet. Wij zien momenteel geen reden om af te wijken van dat standpunt.